

## UTRJEVANJE IN PREVERJANJE ZNANJA IZ KNJIŽEVNOSTI.

Preverjanja ni potrebno natisniti, če nimaš tiskalnika, lahko pišeš v zvezek. Najprej rešuj brez dodatnega gradiva (toliko, kolikor res znaš). Nato sam poišči odgovore s pomočjo zvezka za slovenščino in berila. Kar res ne gre, počakaj na rešitve ali vprašaj (sošolca, učiteljico).

### SPLOŠNO:

#### 1. Kaj smo obravnavali in brali? Dopolni tabelo.

| AVTOR ali LJUDSKO | NASLOV             | ZVRST                  |
|-------------------|--------------------|------------------------|
|                   | Vila               |                        |
| Homer             |                    |                        |
|                   |                    | basen                  |
|                   | Pegam in Lambergar |                        |
|                   |                    |                        |
| Ljudsko (pesem)   |                    |                        |
|                   |                    | zgodovinska pripovedka |
|                   | Ajda in Slovenci   |                        |
| Fran Levstik      |                    |                        |
|                   | Pesem              |                        |

#### 2. Poveži književne zvrsti z njihovimi značilnostmi.

|            |                                                       |
|------------|-------------------------------------------------------|
| Basen      | prevladujejo čustva, zunanjega dogajanja je malo.     |
| Bajka      | kraj, čas in oseba so resnični, ostalo je izmišljeno. |
| Pripovedka | kratka, nastopajo živali, nauk.                       |
| Črtica     | nastopajo nadnaravna bitja.                           |

**V BERILU JE NA STR. 126 PESEM NIKA GRAFENAUERJA, SAMOTA. PREBERI JO IN REŠI SPODNJE NALOGE.**

#### 1. Navedi vsaj štiri značilnosti, ki dokazujejo, da je besedilo zares pesem.

---

#### 2. Napiši številko kitice, ki ustreza vsebini povedi.

- \_\_\_\_\_ Včasih je zelo lepo biti sam.
- \_\_\_\_\_ Ko bi bil rad sam, ne želiš, da te kdo moti.
- \_\_\_\_\_ V samoti človek lahko sanjari.
- \_\_\_\_\_ Tudi človeku, ki ima rad samoto, včasih prija družba – najraje ene same osebe.
- \_\_\_\_\_ Človek, ki mu ustreza samota, ima rad tišino in ne mara gneče.

**3. Dopiši besede iz pesmi, ki se rimajo z dano besedo.**

nemira

oči

sije

zbrana

zaklepa

**4. Obkroži črki pred pravilnima trditvama.**

- a. Pesem je epska.
- b. Pesem ima 20 verzov.
- c. Samota je v pesmi poosebljena.

**5. Dopolni! Dopiši sopomenke za podčrtane besede.**

Pesmi delimo na epske ali \_\_\_\_\_ in lirske ali \_\_\_\_\_

**6. Izhodiščna pesem je (obkroži):**      a) epska      b) lirska

Svoj odgovor utemelji! \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

**7. Iz pesmi izpiši 1 primer:**

- okrasnega pridevka/pridevnika: \_\_\_\_\_
- poosebitve: \_\_\_\_\_
- metafore: \_\_\_\_\_

**8. Dopolni.**

Zunanja zgradba pesmi: pesem je iz \_\_\_\_\_ kitic in ima \_\_\_\_\_ verzov, ki so \_\_\_\_\_ dolgi.

**9. Podčrtane besede iz spodnjih Pavčkovih verzov zapiši na drugačen način, a tako, da ohraniš njihov pomen.**

prava pesem se piše, kadar ni moči

\_\_\_\_\_

srcu biti nič drugega kakor beseda

**10. Kateri pesniški sredstvi prepoznaš v spodnjih primerih iz besedila?**

- a) prava pesem – \_\_\_\_\_
- b) pesem je kakor mama – \_\_\_\_\_

**V BERILU NA STR. 120 PREBERI BESEDILO MATEJA BORA, OSEL JE OSEL.**

**1. Na črtico pred spodnjimi izjavami v povezavi z besedilom napiši P, če je izjava pravilna, ali N, če je napačna.**

- \_\_\_ Besedilo vsebuje rime.
- \_\_\_ Osel je osel je basen.
- \_\_\_ Osel v besedilu ima človeške lastnosti.
- \_\_\_ Zgodba o oslu pri brivcu je napisana v prozi.

2. Prvi dve vrstici besedila napiši s svojimi besedami.

---

3. Čemu je osel prišel k brivcu?

---

4. Naštej, katere književne osebe so omenjene v besedilu.

---

5. Kaj je izhodiščno besedilo? Obkroži črko pred ustreznim odgovorom in nato utemelji svojo odločitev z vsaj dvema značilnostma iz besedila.

- A živalska pravljica
- B anekdota
- C basen
- Č razlagalna pripovedka

Utemeljitev: \_\_\_\_\_

---

6. Kateri izmed spodnjih pregovorov najboljše povzema sporočilo besedila?

- A Osel gre le enkrat na led.
- B Kjer osel leži, tam dlako pusti.
- C Obleka ne naredi človeka.
- Č Konec dober, vse dobro.

7. Kaj meniš, zakaj osel v besedilu noče več biti osel?

---

**V BERILU NA STR. 20 JE BESEDILO FRANA LEVSTIKA, MARTIN KRPAN.**

1. Kdo je glavna oseba v odlomku in sploh celotnem besedilu? Označite jo.

---

---

2. Martin Krpan je kakšne vrste pripovedka? \_\_\_\_\_

Utemelji, razloži. \_\_\_\_\_

3. Levstik je v zgodbo vključil značilnosti ljudske pripovedke. Iz prve in začetka druge strani besedila v berilu izpišite primer za:

- stalno besedno zvezo: \_\_\_\_\_
- pogovorno besedo: \_\_\_\_\_
- primero: \_\_\_\_\_

**4. Dogajalne enote bajke o Odiseju pri Polifemu (kiklopu) razvrstite v pravilno zaporedje.**

- \_\_\_ ukana z imenom
- \_\_\_ prihod na otok
- \_\_\_ priprava kola
- \_\_\_ srečanje s Polifemom
- \_\_\_ oslepitev Polifema
- \_\_\_ pobeg na ovcah

**5. Označite glavna junaka Odiseja.**

---

---

**SPODNJE NALOGE SE NAVEZUJEJO NA BESEDILO PEGAM IN LAMBERGAR, KI JE V BERILU NA STR. 15.**

**1. Kje sta se Pegam in Lambergar bojevala? Zakaj?**

---

---

**2. Iz pesmi izpišite naslednja pesniška sredstva:**

- a) okrasni pridevek: \_\_\_\_\_
- b) ljudsko število: \_\_\_\_\_
- c) primero ali komparacijo: \_\_\_\_\_

**3. Dogajalne enote razvrstite v pravilno zaporedje.**

- \_\_\_ pisanje pisma
- \_\_\_ zmaga Lambergarja
- \_\_\_ druženje gospode
- \_\_\_ boj
- \_\_\_ prihod Pegama na Dunaj
- \_\_\_ besedni spopad